

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 2/2017-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 15. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészáros (sudca spravodajca) prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Emíliou Korčekovou, Advokátska kancelária, L. Novomeského 2631/25, Pezinok, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 159/2011 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 159/2011 porušené boli.

2. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré mu je Okresný súd Bratislava I p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov právneho zastúpenia v sume 296,44 € (slovom dvestodevät'desiatšesť eur a štyridsaťštyri centov), ktorú je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť na účet jeho advokátky JUDr. Emílie Korčekovej, Advokátska kancelária, L. Novomeského 2631/25, Pezinok, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 2/2017-13 z 11. januára 2017 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 14 C 159/2011 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Zo sťažnosti vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vyplynulo najmä, že:

«(...) Sťažovateľ má postavenie navrhovateľa v kompenzačnom konaní na zaplatenie odškodného - nemajetkovej ujmy vedenom na Okresnom súde Bratislava I od 07.11.2011 pod č. k. 14C/159/2011 podľa zák. č. 514/2003 Z. z., pričom sťažovateľ listom zo dňa 6.9.2011 zaslal Ministerstvu spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na odškodné, na čo Ministerstvo spravodlivosti SR nereagovalo.

Ergo kompenzačné konanie dľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva tým trvá fakticky od 06.09.2011, teda viac ako 4 roky a 2 mesiace, vinou ad hoc úkonov súdu s výraznými časovými odstupmi a jeho pasivitou a neefektívnym konaním, porušením zásady rýchlosti súdneho konania (§ 6 O.s.p.) medzi jednotlivými úkonmi ad hoc úkonmi súdu s výraznými až niekoľkoročnými časovými odstupmi, keď doposiaľ za viac ako 4 roky sa vo veci neuskutočnilo ani len jedno ústavne konformné pojednávanie a to vinou porušovateľa, čo je z ústavného hľadiska neprijateľné, neakceptovateľné, došlo k porušeniu „primeranej lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, porušeniu práva na prerokovanie kompenzačnej veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy(...)

Ku dňu podania tejto ústavnej sťažnosti porušovateľ nekoná efektívne, sústredene, nekoná v súlade s ustanovením § 6 O.s.p, § 100 O.s.p, § 114 ods. 1 O.s.p., čo má a malo za následok, že ochrana práv sťažovateľov v dôsledku neefektívneho konania, ad hoc úkonov zo strany porušovateľa s výraznými časovými odstupmi nedosiahla požadovanej kvality a rýchlosti rozhodnutia vo veci samej v súlade s konštantnou judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (v ďalšom „ESLP“).

Porušovateľ nezabezpečil postup podľa §-u 114 ods. 1 O.s.p., hoc bol k tomu povinný.

Ergo ochrana práv sťažovateľa nie je rýchla a účinná, pričom konanie o odškodnení včítane predbežného prerokovania nároku listom zo dňa 06.09.2011 trvá už viac ako 4 roky a 2 mesiace čo nie je prípustným a ústavne právne konformným.

Kompenzačné konanie, ktoré dľa judikatúry ESLP - vid'. nižšie malo byť rozhodnuté do 11. mesiacov, nebolo doposiaľ riadne prejednané a rozhodnuté čo najrýchlejšie .

Sťažovateľ vzhľadom na skutkový stav veci a okolnosti prípadu k neefektívnemu a nesúrodému, nekoncentrovanému konaniu porušovateľa neprispel.

Sťažovateľ k prieťahom v kompenzačnom konaní o odškodnení voči Slovenskej republike v zast. Ministerstvom vnútra SR a porušeniu primeranej lehoty v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru neprispel.

Rovnako sťažovateľ neprispel k nezákonnému rozhodnutiu porušovateľa zo dňa 21.5.2014, ktorým porušovateľ bez splnenia zákonných podmienok konanie o odškodnení svojvoľne prerušil (skonštatované krajským súdom).

(...) Stav právnej neistoty sťažovateľa o výsledok kompenzačného konania - konania o odškodnení stále trvá a to už viac ako 4 roky a 2 mesiace, čo nie je súladné s konštantnou judikatúrou ESLP, čo malo za následok vznik nemajetkovej ujmy sťažovateľovi. Sťažovateľ pociťuje beznádej a bezmocnosť, útrapy, stráda z porušovania jeho základných práv zo strany porušovateľa, porušovania jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a prejednávania veci v primeranej lehote.

Konanie porušovateľa nadobudlo charakter odmietnutia spravodlivosti súdneho konania, keď porušovateľ vedome porušuje „primeranú lehodu“ na prejednanie a rozhodnutie kompenzačnej veci, ktorá vzhľadom na jej jednoduchosť už mala byť rozhodnutá v primeranej lehote v súlade s judikatúrou ESLP - vid. nižšie.

Vec je dľa sťažovateľa po právnej a skutkovej stránke jednoduchá, nezložitá. Najmä ak sťažovateľ hodnoverne preukázal súdu splnenie kumulatívnych podmienok k priznaniu odškodnenia za prietahy za účinnosti zák. č. 514/2003 Z. z., na ktorých sa taktiež nepodielal.

Vec má pre sťažovateľa mimoriadny význam aj vzhľadom k tomu, čo je pre sťažovateľa v danej kompenzačnej veci v hre - „at stake“.

Dľa judikatúry ESLP o účinný prostriedok nápravy sa jedná v prípade, že je poškodenej osobe (sťažovateľ je obeť porušenia Dohovoru) priznaná primeraná výška zadostučinenia na základe rozhodnutia súdu, ktoré je rýchle, dostatočne odôvodnené a vykonané bez prietáhov. (...)

Dľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa odškodnenie za prietahy v kompenzačných veciach posudzuje prísnejšie.

Dľa sťažovateľa je ním uplatnená výška primeraného zadostučinenia v sume 4.500,- EURO primeraná a spravodlivá, súladná s rozhodovacou praxou ESLP v prípade kompenzačných vecí proti Slovenskej republike, teda 1.000,- EURO a viac za každý rok stavu právnej neistoty sťažovateľa o výsledok kompenzačného konania o odškodnení obeť porušenia práva zo strany Slovenskej republiky, čo judikoval aj Najvyšší súd SR (uznesenie č.k. 6 Cdo 193/2011 zo dňa 25. apríla 2012), ktorý sa prihlásil k rozhodovacej praxi štrasburských orgánov.

Sťažovateľ tvrdí, že je naďalej obeťou porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru s prihliadnutím aj na skutočnosť, že aj dĺžka konania na Okresnom súde Bratislava I od 07.11.2011 nespĺnila požiadavku „primeranej lehoty“ podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. (...)

Sťažovateľ podáva túto sťažnosť v súlade s judikatúrou ESĽP vo veci Ištván a Ištvánová p. Slovensku, 2012; Komanický (č. 6) p. Slovensku, 2012.»

2. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v kompenzačnom konaní č. k. 14C/159/2011 porušené boli.

2. Základné právo [REDAKOVANÉ] nebyť odňatý jeho zákonnému sudcovi zaručené podľa čl. 48 ods. 1 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v kompenzačnom konaní č. k. 14C/159/2011 porušené boli.

3. Okresnému súdu Bratislava I sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod č. k. 14C/159/2011 konal bez zbytočných prietáhov .

4. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadosťučinenie v sume 4.500,- Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný vyplatiť do 2 mesiacov od právoplatnosti nález.

5. [REDAKOVANÉ] priznáva úhradu trov konania v sume 303,08 Eur, ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť na účet jeho právnej zástupkyne - advokátky JUDr. Emílie Korčekovej do 2 mesiacov od právoplatnosti nález.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho podpredsedom, listom sp. zn. Spr. 3055/2017 z 13. februára 2017, ku ktorému bolo pripojené vyjadrenie zákonnej sudkyne, ako aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní.

3.1 Podpredseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol tieto relevantné skutočnosti:

«(...) Po preštudovaní spisového materiálu mám za to, že v predmetnom konaní sp. zn. 14 C 159/2011 nejde o skutkovo, ani o právne zložitú vec. (...)

Z prehľadu jednotlivých úkonov a z obsahu predmetného spisového materiálu je možné konštatovať nečinnosť Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 14 C 159/2011, a to v období od 02.10.2012 do 14.04.2014, avšak mám za to, že s výnimkou tohto obdobia súd koná vo veci riadne a bez zbytočných prieťahov. Činnosť zákonnej sudkyne Mgr. Jany Janics Bajánkovej je vo veci plynulá a smerovala k vydaniu rozsudku zo dňa 06.06.2016, č. k. 14 C 159/2011-163, voči ktorému sa dňa 08.06.2016 odvolal sťažovateľ. (...)

Vzhľadom na(...) prehľad jednotlivých úkonov, sťažnosť (ústavná sťažnosť), týkajúca sa prieťahov v konaní sp. zn. 14 C 159/2011 bola vyhodnotená ako nedôvodná, nakoľko súd (s výnimkou obdobia od 02.10.2012 do dňa 14.04.2014) vo veci riadne konal a bez zbytočných prieťahov.

K predĺženiu konania sp. zn. 14 C 159/2011 prispel aj sťažovateľ tým, že pojednávania v dňoch 03.02.2015 a 15.02.2016 súd musel odročiť z osobných dôvodov na strane sťažovateľa (ospravedlnená neprítomnosť sťažovateľa a námietka zaujatosti vznesená sťažovateľom) a zároveň tým, že súd konanie uznesením zo dňa 21.05.2014, č. k. 14 C 159/2011-68 prerušil z dôvodu neúčasti sporových strán na pojednávaní konanom dňa 21.05.2014 bez predchádzajúceho sa ospravedlnenia, a teda aj z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa. K predĺženiu konania prispela aj skutočnosť, že uznesenie o prerušení konania zo dňa 21.05.2014, č. k. 14 C 159/2011-68 sa nepodarilo sťažovateľovi riadne doručiť, keďže sťažovateľ počas jeho pobytu v Ústave na výkon väzby neoznámil súdu zmenu adresy na doručovanie písomností.

Konečné rozhodnutie ponechávam na zváženie Ústavnému súdu Slovenskej republiky a v prípade záveru, že právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov porušené bolo, žiadam, aby súd zvážil dôvodnosť a primeranosť finančného zadosťučinenia a nepriznal sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v celej uplatnenej výške s poukazom na to, že tohto času súd priebežne koná.

Vo vzťahu k prípadnej výške zadosťučinenia si dovoľím poukázať na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 579/2015 v prospech rovnakého sťažovateľa, kde

Ústavný súd Slovenskej republiky na strane 10 odôvodnenia dospel k záveru, že na Ústavnom súde Slovenskej republiky bolo v tej dobe evidovaných 117 sťažností rovnakého sťažovateľa ako aj k tomu, že charakter predmetných podaní „vykazuje v súhrne aj s poukazom na prístup sťažovateľa v jednotlivých konaniach všeobecných súdov účelové využívanie procesných práv v záujme vyslovenia porušenia už uvedených jeho práv a následného priznania finančného zadosťučinenia“. Na vysvetlenie dodávam, že žalobca si vo viacerých konaniach uplatňuje náhradu škody voči štátu z rovnakého nesprávneho úradného postupu a spis namietaného konania súčasne, často aj na viaceré súdy, nie je možné pripojiť aj počas viacerých rokov. (...)

Záverom Vám oznamujem, že Okresný súd Bratislava I podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, netrvá na ústnom prerokovaní veci pred Ústavným súdom Slovenskej republiky.»

3.2 Zákonná sudkyňa vo svojom vyjadrení uviedla tieto relevantné skutočnosti:

„Vec vedená pod spisovou značkou 14C/159/2011 mi bola pridelená na základe Opatrenia Spr. 3223/2014 zo dňa 16.05.2014. Spis mi bol pridelený na prejednanie dňa 26.05.2014. Vyššie spomenutým Opatrením mi do oddelenia 23C bolo prerozdeleným spolu 288 vecí na prejednanie a rozhodnutie z ktorých je niekoľko desiatok starších ako 4 roky právne zložitých a náročných aj na rozsah spisu a súbežne mi prichádza nový nápad.“

Zákonná sudkyňa ďalej opísala úkony, ktoré boli vykonané odvtedy, čo sa stala opätovne zákonnou sudkyňou, a vyjadrila sa aj k otázke zákonného sudcu v danej veci, ktorá však netvorí predmet tohto konania. Napokon uviedla:

„V danej veci som konala bez prietáhov, ktoré by vznikli mojim subjektívnym zavinením. Vo veci som konala v lehotách najskôr objektívne možných s prihliadnutím na skladbu súdneho oddelenia 23C, 23Cpr, 23Cd, 23 Ccud, ako aj oddelenia 23C, 23Cpr, 23Cr, 23Csr, 23Csp, 23Ca, 23 Pc, 23Cd, 23 Ccud, ako aj faktickú absenciu vyššieho súdneho úradníka od leta 2016 do 01.12.2017 vo vyššie uvedených oddeleniach, z dôvodu ktorej som na vykonávanie všetkých procesných úkonov, ktoré mi zákon umožňuje, v mne pridelených oddeleniach, a ktoré musím vykonávať priebežne sama.“

3.3 K vyjadreniam okresného súdu bola pripojená aj chronológia úkonov vykonaných v napadnutom konaní:

«Dňa 07.11.2011 bola Okresnému súdu Bratislava I doručená žaloba o náhradu nemajetkovej ujmy.

Dňa 07.11.2011 vec sp. zn. 14 C 159/2011 bola pridelená na rozhodnutie zákonnej sudkyňi JUDr. Eve Tulejovej.

Dňa 08.11.2011 bol daný pokyn VSÚ na ďalší postup.

Dňa 15.12.2011 súd uznesením č. k. 14 C 159/2011-35 vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k žalobe.

Dňa 27.02.2012 bol zo súdneho oddelenia tunajšieho súdu 9 C vrátený zapožičaný spis sp. zn. 14 C 159/2011.

Dňa 22.05.2012 bol daný pokyn VSÚ na zapožičanie spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996, spisu bývalého Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 36 Cb 179/1994 a spisu OR PZ Bratislava I sp. zn. ČVS:ORP-1037/1-OVK-B1-2007-VG.

Dňa 01.06.2012 tunajší súd žiadal o zapožičanie spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996, spisu bývalého Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 36 Cb 179/1994 a spisu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I sp. zn. ČVS:ORP-1037/1-OVK-B1-2007-VG.

Dňa 21.06.2012 bolo tunajšiemu súdu oznámené, že spis Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996 nie je možné zapožičať, nakoľko sa predmetný spis nachádza na Najvyššom súde Slovenskej republiky na rozhodnutí o dovolaní dovolateľa.

Dňa 27.06.2012 bolo tunajšiemu súdu oznámené Krajským súdom v Bratislave, že spis bývalého Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 36 Cb 179/1994 nie je možné zapožičať z dôvodu, že predmetný spis bol dňa 19.01.2011 vyžiadaný Okresným súdom Bratislava V k sp. zn. Er 59/1996.

Dňa 29.06.2012 bol tunajšiemu súdu doručený spis Okresného riaditeľstva Policajného zboru Bratislava I sp. zn. ČVS:ORP-1037/1-OVK-B1-2007-VG.

Dňa 23.07.2012 bol daný pokyn VSÚ na predloženie spisu zákonnej sudkyňi s poznámkou, že žalovaná bola vyzvaná na vyjadrenie k žalobe, pričom k žalobe sa nevyjadrila.

Dňa 02.10.2012 bolo na tunajší súd doručené vyjadrenie žalovanej k žalobe.

Dňa 14.04.2014 bol daný pokyn na vytyčenie termínu pojednávania, na doručenie vyjadrenia žalovanej žalobcovi a na zapožičanie spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC - 1“.

Dňa 15.04.2014 súd nariadil pojednávanie na deň 21.05.2014 a žiadal o zapožičanie spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC - 1“.

Dňa 23.04.2014 bolo tunajšiemu súdu oznámené, že spis z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC - 1“ nie je možné zapožičať z dôvodu, že predmetný spis sa od 17.12.2012 nachádza na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky.

Dňa 21.05.2014 súd uznesením č. k. 14 C 159/2011-68 prerušil konanie z dôvodu, že strany v spore sa na vytyčené pojednávanie dňa 21.05.2014 bez predchádzajúceho sa ospravedlnenia nedostavili a bol daný pokyn na doručenie uznesenia stranám sporu.

Dňa 26.05.2014 bol na základe dodatku č. 5 k Rozvrhu práce na rok 2014 zo dňa 16.05.2014 spis sp. zn. 14 C 159/2011 pridelený na prejednanie a rozhodnutie zákonnej sudkyňi Mgr. Jane Janics Bajánkovej.

Dňa 03.10.2014 súd zistil, že sa žalobca nachádza vo výkone väzby od 12.04.2014.

Dňa 23.10.2014 bol daný pokyn na predloženie spisu zákonnej sudkyňi na ďalšie konanie.

Dňa 24.10.2014 bol daný pokyn na opätovné doručenie uznesenia zo dňa 21.05.2014. č. k. 14 C 159/2011-68 žalobcovi do Ústavu na výkon väzby, nakoľko toto uznesenie mu riadne doručené nebolo.

Dňa 13.11.2014 tunajší súd doručoval odvolanie žalobcu žalovanej.

Dňa 14.11.2014 bol spis predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o odvolaní žalobcu proti uzneseniu zo dňa 21.05.2014. č. k. 14 C 159/2011-68.

Dňa 26.11.2014 Krajský súd v Bratislave uznesením č. k. 4 Co 802/2014-84 napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zrušil, uznesenie odvolacieho súdu bolo doručené na tunajší súd dňa 23.12.2014.

Dňa 30.12.2014 súd doručil uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26.11.2014, č. k. 4 Co 802/2014-84 stranám sporu.

Dňa 06.02.2015 bol opätovne daný pokyn zákonnou sudkyňou na pripojenie spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC - 1“

a pokyn na doručenie vyjadrenia žalovanej zo dňa 20.09.2012, doručené tunajšiemu súdu dňa 02.10.2012 žalobcovi.

Dňa 09.02.2015 tunajší súd požiadal o zapožičanie spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC - 1“.

Dňa 08.06.2015 bol daný pokyn spisovej kancelárii zákonnou sudkyňou na urgovanie pripojenia spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS ELEKTRONIC - 1“, zároveň na pripojenie spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996 a spisu bývalého Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 36 Cb 179/1994 z dôvodu, že uvedené spisy sú potrebné na ďalší postup vo veci.

Dňa 28.07.2015 súd urgoval zapožičanie spisu bývalého Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 36 Cb 179/1994, spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996 a spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC - 1“.

Dňa 29.09.2015 súd nariadil termín pojednávania na deň 03.12.2015 a bol daný pokyn spisovej kancelárii zákonnou sudkyňou, aby opätovne urgovala pripojenie spisu bývalého Mestského súdu v Bratislave sp. zn. 36 Cb 179/1994, spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996 a spisu z Obchodného registra tunajšieho súdu vložka č. 1779/B „SHS - ELEKTRONIC – 1“.

Dňa 15.10.2015 tunajší súd vrátil zapožičaný spis Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996 a zároveň požiadal o jeho opätovné zaslanie v lehote 7 dní, nakoľko bolo vo veci sp. zn. 14 C 159/2011 vytýčený termín pojednávania na 03.12.2015.

Dňa 03.12.2015 pojednávanie nariadené na termín 03.12.2015 bolo odročené z dôvodu žiadosti strán sporu o odročenie a potreby doplnenia dokazovania (oboznámenie sa so spisom Obchodného registra vložka č. 1779/B „SHS-ELEKTRONIC - 1“, ktorý ku dňu pojednávania pripojený nebol) na termín pojednávania 15.02.2016 a bol daný pokyn na predvolanie strán sporu na tento termín pojednávania.

Dňa 08.12.2015 bol daný pokyn zákonnou sudkyňou na vyhotovenie fotokópie zo spisu Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996.

Dňa 08.01.2016 tunajší súd vrátil spis Okresného súdu Bratislava V sp. zn. Er 59/1996.

Dňa 27.01.2016 bol daný pokyn zákonnou sudkyňou na vytýčenie termínu pojednávania na deň 15.02.2016.

Dňa 15.02.2016 sa konalo pojednávanie s tým, že súd na základe námietky zaujatosti vznesenej žalobcom odročil pojednávanie na neurčito s tým, že nový termín vytyčí zákonná sudkyňa.

Dňa 15.02.2016 bol spis sp. zn. 14 C 159/2011 po vznesení námietky zaujatosti zákonnej sudkyne žalobcom predložený Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie o tejto námietke.

Dňa 08.03.2016 bolo uznesenie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 25.02.2016, č. k. 5 NcC 12/2016-134 doručované stranám sporu, žalobca si ho prevzal dňa 30.03.2016.

Dňa 07.04.2016 zákonná sudkyňa nariadila termín pojednávania na deň 06.06.2016.

Dňa 06.06.2016 sa konalo pojednávanie, na ktorom súd vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu zamietol a žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Dňa 07.07.2016 sa stranám sporu doručovalo písomné vyhotovenie rozsudku, žalovanej spolu s odvolaním žalobcu zo dňa 08.06.2016.

Dňa 25.08.2016 bol daný pokyn na doručenie vyjadrenia žalovanej k odvolaniu žalobcu žalobcovi.

Dňa 26.08.2016 súd doručoval vyjadrenie žalovanej doručené na tunajší súd dňa 25.07.2016 k odvolaniu žalobcu na vyjadrenie. Vyjadrenie žalobcu došlo na tunajší súd dňa 26.09.2016.

Dňa 04.10.2016 súd doručoval vyjadrenie žalobcu žalovanej na vedomie.»

3.4 Sťažovateľ prostredníctvom svojej splnomocnenej právnej zástupkyne na uvedené vyjadrenie podpredsedu okresného súdu a zákonnej sudkyne nereagoval, ústavnému súdu iba oznámil: „(...) dávam Vám týmto na vedomie, že súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania danej veci.“

4. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

5. Pokiaľ ide o chronológiu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní, ktorá je uvedená v bode I/3.3 tohto nálezu, možno konštatovať, že tieto skutkové okolnosti sa spornými nestali, keďže ani sťažovateľ vo svojej replike nemal námietky voči takto opísanému skutkovému stavu. Rovnaké relevantné skutočnosti zistil aj ústavný súd z obsahu súvisiaceho spisu, preto pri posudzovaní napadnutého konania z nich vychádzal, avšak opomenul duplicitné opísanie týchto úkonov.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. (...)

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní „na zaplatenie nemajetkovej ujmy“ vedenom pod sp. zn. 14 C 159/2011 (ktoré malo vzniknúť «v príčinnej súvislosti s prietahmi v konaní o výmaz subjektu „SHS-ELEKTRONIC-1“») dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa (ako navrhovateľa) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov(...)

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná(...)

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu (napr. II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že rozhodovanie v napadnutom konaní bolo po skutkovej stránke zložitejšie, pretože, ako na to poukázal aj podpredseda okresného súdu, sťažovateľ *„si vo viacerých konaniach uplatňuje náhradu škody voči štátu z rovnakého nesprávneho úradného postupu(...) často aj na viaceré súdy“*, a preto súvisiaci spis *„nie je možné pripojiť aj počas viacerých rokov“*. Avšak napriek tomu, že zdĺhavý priebeh napadnutého konania ústavný súd nemôže pripísať iba na vrub zložitosti veci, na túto okolnosť nemohol neprihliadať pri určení primeraného zadost'učinenia. Po právnej stránke možno danú vec považovať za štandardnú, nijako sa nevymykajúcu bežnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.

2. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd okrem toho, že sťažovateľ neoznámil okresnému súdu, že bol vzatý do väzby, nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom. Pokiaľ sťažovateľ vo veci podal odvolanie a námietku predpojatosti, ústavný súd pripomína svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej využitie možností daných účastníkom konania procesnými predpismi (napr. v aktuálnom čase podľa Občianskeho súdneho poriadku) na uplatňovanie a presadzovanie ich práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné priet'ahy (napr. I. ÚS 31/01). Zbytočné priet'ahy v napadnutom konaní teda v zásade neboli vyvolané správaním sťažovateľa.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a predovšetkým konštatuje, že okresný súd bol v napadnutom konaní bez akýchkoľvek zákonných alebo iných relevantných dôvodov nečinný v období od 2. októbra 2012 do 14. apríla 2014 (1,5 roka).

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Okrem uvedenej nečinnosti možno dospieť k záveru, že okresný súd bol v danej veci aj neefektívne činný, najmä keď jeho uznesenie o prerušení konania z 21. mája 2014 muselo byť Krajským súdom v Bratislave 26. novembra 2014 zrušené.

Uvedená nečinnosť alebo neefektívna činnosť okresného súdu nie je ničím ospravedliteľná, pretože počas minimálne dvoch rokov okresný súd nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako navrhovateľ v predmetnej veci počas súdneho konania nachádza, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, resp. k neefektívnej činnosti, a teda k zbytočným priet'ahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a v zásade ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu.

Na „objektívne okolnosti“, teda na množstvo „vybavovaných“ vecí, na ktoré v danej veci poukázala zákonná sudkyňa, nebolo možné prihliadať. Ústavný súd už v podobných súvislostiach viackrát vyslovil (pozri napr. I. ÚS 23/03 a v ňom cit. predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu), že nedostatočné personálne obsadenie súdu a nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prieťahy, a to len v tom prípade, ak sa na ten účel prijali včas adekvátne opatrenia. Ústava v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie vecí – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prieťahov. I keď nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania a mieru ochrany ich práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy oslabiť poukázaním na dlhodobo obmedzené personálne kapacity príslušných súdov (pozri napr. I. ÚS 119/03). Okrem uvedeného ústavný súd opakovane zdôraznil, že pri posudzovaní toho, či bolo porušené právo sťažovateľa na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, posudzoval postup súdu, a nie to, či toto právo bolo porušené činnosťou (nečinnosťou) alebo postupom konkrétneho sudcu vybavujúceho danú vec. Preto pri posudzovaní odôvodnenosti sťažnosti nemožno prihliadnuť na skutočnosti označované ako objektívne vo vyjadrení okresného súdu (I. ÚS 6/06).

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

4. Pretože vo veci bol 6. júna 2016 vyhlásený rozsudok, ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľa podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať finančné zadosťučinenie vo výške 4 500 €, pretože „*pociťuje beznádej a bezmocnosť, útrapy, stráda z porušovania jeho základných práv zo strany porušovateľa*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 dohovoru nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa považuje za primerané vo výške 1 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03), ako aj na určitú skutkovú zložitosť a nesúčinnosť sťažovateľa v konaní a napokon aj na to, že okresný súd v posudzovanom konaní 6. júna 2016 vo veci meritórne rozhodol.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

6. Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ si uplatnil trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo 7. novembra 2015 a podanie sťažnosti z 8. novembra 2015). Za dva úkony vykonané v roku 2015 patrí odmena v sume dvakrát po 139,83 € a režijný paušál dvakrát po 8,39 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách

a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú celkove sumu 296,44 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

7. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod právoplatnosťou rozhodnutia uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. júna 2017